

# Celková odhadovaná škoda na veřejných prostředcích vlivem korupce, podvodů a další závažné kriminality

## 2 metody výpočtu

### 1) První metoda výpočtu - The Cost of Non-Europe in the area of Organised Crime and Corruption

- **Základní informace** - autorem je Výzkumná služba Evropského parlamentu, byla zveřejněna v března 2016, dostupná [zde](#)
- **Metodika** - náklady korupce a organizovaného zločinu jsou zde počítané v širším pojetí. Kromě škod způsobených zadáváním veřejných zakázek či čerpáním dotací, počítá se zde i s daňovým úniky či například zmařenými investicemi, kdy investory odradí korupce. Celková částka vyjadřuje "ekonomické, sociální a politické náklady korupce".
- **Propočet** - Tato metoda je pojmenovaná "The magnificent seven", neboť nejdříve byla změřena úroveň korupce u 7 nejúspěšnějších členských států EU v boji proti korupci (například Dánsko, Finsko, Švédsko) a následně byly jednotlivé ukazatele srovnávané s ostatními státy EU. Při propočtu je využit index CPI (viz [zde](#)), ICRG index (viz [zde](#)) i COC index (viz [zde](#)). Celková škoda způsobená korupci pak vyjadřuje ušlý ekonomický výstup jako % HDP a je vyjádřen i v absolutní hodnotě.
- **Výsledná roční škoda pro ČR** (aktuální k v březnu 2016) = **26,7 miliard EUR = 29,7 miliard dolarů = 722 miliard Kč = 12,62% HDP** (viz strana 42 této studie, pro přepočet z EUR na Kč byl použit kurz 27,045 aktuální k 14.březnu 2016 - viz [zde](#))
- **Vyjádření celkové škody porovnáním s jinými výdaji** - Frakce Evropského parlamentu Greens/EFA zpracovala pro každý stát EU analýzu, ve které tyto škody způsobené korupci vyjádřila srovnáním s jinými výdaji (tato analýza je dostupná [zde](#)). V této analýze na straně 16 je uvedeno, že **26,7 miliard EUR je pro ČR ekvivalentem:**
  - a) téměř 80x celkový rozpočet na dávky v nezaměstnanosti
  - b) více jak 2x celkové výdaje na veřejné zdravotní pojištění
  - c) více jak 17x rozpočet Policie ČR
  - d) více jak 62x rozpočet Hasičského záchranného sboru
  - e) stejně jako 18 miliard láhví piva
- **Propočet na 1 občana** = 722 miliard Kč / 10 701 777 (aktuální počet obyvatel) = cca 67 tisíc Kč / rok (5 622 Kč na měsíc). **Měsíčně každého občana ČR včetně dětí stojí korupce cca 5,5 tisíc Kč**

### 2) Druhá metoda výpočtu - dle jednotlivých položek (viz přehledná tabulka)

Položka	Celkový roční objem za rok 2019	Způsob vzniku škody	Výpočet	Celková škoda
<b>Veřejné zakázky</b>	<b>666 miliard Kč</b> <b>Zdroj</b> - viz MMR <sup>1</sup>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nevhodné zadávání zakázek (předražené či zbytečné zakázky)</li> <li>• fingované soutěže (vytváření takzvané "křoví")</li> <li>• zakázky získávají neprůhledné či dokonce anonymní společnosti</li> <li>• využívání prostředníků ("bílých koní")</li> <li>• střet zájmů (zadavatel-dodavatel)</li> </ul>	<p><b>18%</b> - celková škoda z objemu veřejných zakázek způsobená korupcí</p> <p><i>"The direct public loss encountered in corrupt and grey cases (cases with weaker indications of being corrupt) analysed amounts to 18% of the overall project budgets concerned, of which 13% can be attributed to corruption."</i></p> <p>Výpočet: 666 miliard Kč X 0,18 = <b>119,88 miliard Kč</b></p> <p><b>Zdroj:</b> Studie objednaná Evropskou komisí u auditní společnosti PricewaterhouseCoopers - Public Procurement: costs we pay for corruption Identifying and Reducing Corruption in Public Procurement in the EU, 2011, Dostupná <a href="#">zde</a></p> <p><b>Další varianty propočtu:</b></p> <p><b>6,65% - 20,02 %</b> - procentní interval škody z objemu veřejných zakázek (odvozeno z vzorce) dle studie z roku 2004 "The Cost of Corruption in Procurement and Public Purchase" dostupné <a href="#">zde</a></p>	<b>120</b> miliard Kč

<sup>1</sup> Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2019, <https://www.komora.cz/legislation/53-20-vyrocní-zpráva-o-stavu-veřejných-zakázek-v-ceske-republice-za-rok-2019-t-25-5-2020/>

<p><b>Evropské dotace</b> ze strukt. fondů + Fond sudr.</p>	<p><b>83,07 miliard Kč</b> Zdroj - mfcz.cz viz <sup>2</sup></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>způsob vzniku škody je v mnohém podobný jako u veřejných zakázek - střet zájmů v případě provázání orgánu rozhodujícího o přidělení dotace s příjemcem dotace, přidělování dotací neprůhledným společností, fingovaná soutěž o získání dotace atd..</li> </ul>	<p><b>18%</b> - Lze předpokládat, že míra korupce celkových nákladů korupce při čerpání evropských dotací bude podobná jako při zadávání veřejných zakázek - tedy 18%.</p> <p>Výpočet: 83,07 miliard Kč X 0,18 = <b>14,95 miliard Kč</b></p>	<p><b>15</b> miliard Kč</p>
<p><b>Dotace na solární energii</b> (s výkupními cenami k 31.12. 2010)</p>	<p><b>40 miliard Kč</b> Zdroj <sup>3</sup></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Do konce roku 2010 byly výkupní ceny energie ze solárních elektráren nastavené velmi nevýhodně pro stát. Do konce roku 2010 se jednalo o garantovanou částku 12 500 Kč za megawatthodinu, zatímco po tomto datu to bylo 5 500 Kč za megawatthodinu. Zjednodušeně lze tedy říct, že 7 tisíc Kč je placeno neefektivně.</li> </ul>	<p><b>56 %</b> - celková část neefektivně vynaložených prostředků na solární dotace s garantovanými výkupními cenami do 31.12.2010 (7 tisíc Kč z 12 500 Kč).</p> <p>Výpočet: 40 miliard Kč X 0,56= <b>22,4 miliard Kč</b></p>	<p><b>22</b> miliard Kč</p>
<p><b>Národní dotace evidované v systému CEDR</b></p>	<p><b>266 miliard Kč</b> Zdroj - kontrolní závěr NKÚ <sup>4</sup> Tento částka platí pro rok 2015.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Národní dotace od státních fondů, krajů, řady úřadů (například ERÚ) ale rovněž od úřadů práce (například příspěvek na zaměstnání</li> </ul>	<p><b>18%</b> - pro účely tohoto výpočtu bude použit opět stejný poměr nákladů korupce jako u evropských dotací.</p> <p>Částku 266 miliard Kč je ovšem nutné snížit o 40 miliard Kč</p>	<p><b>41</b> miliard Kč</p>

<sup>2</sup> <https://www.mfcz.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ceska-republika-ziskala-v-roce-2019-z-ro-37294>

<https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/promeny-ceskych-regionu/temp-prehled-evropskych-fondu/r~f1b0dd86d70811eab115ac1f6b220ee8/>

<sup>3</sup> [https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/solarni-panely-miliardy-obnovitelne-zdroje-energie.A190923\\_103138\\_domaci\\_may](https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/solarni-panely-miliardy-obnovitelne-zdroje-energie.A190923_103138_domaci_may)

<sup>4</sup>

<https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:-rOfCr2XGJYJ:https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/K15031.docx+&cd=11&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

	Bohužel nebyl dohledán údaj pro rok 2019.	handicapovaných osob), příspěvky ve vědě a výzkumu jsou taktéž v nemalé míře zneužívané občas i díky nefunkčnímu kontrolnímu systému.	určených na solární dotace s garantovanou cenou z roku 2010, neboť tam jsou náklady korupce vyšší. Částka 266 miliard Kč je získána z kontrolního protokolu NKÚ a popisuje celkový objem dotací uvedený v databázi CEDR, který eviduje pouze národní dotace zde:  “Podle IS CEDR III bylo v roce 2015 poskytnuto více než 169 tis. dotací včetně výdajových titulů o celkovém objemu 266,4 mld. Kč.”  Výpočet: 226 miliard Kč X 0,18= <b>40,68 miliard Kč</b>	
<b>DPH</b>	<b>431 miliard Kč</b>  Zdroj - Finanční správa <sup>5</sup>	<ul style="list-style-type: none"> <li>je mnoho způsobů daňových úniků v souvislosti s DPH - opět s využitím bílých koní, carouselových podvodů. Na tyto daňové úniky se specializuje takzvaný tým Kobra.</li> </ul>	<b>16%</b> - celkový objem daňových úniků dle Evropské komise viz <sup>6</sup> a zde <sup>7</sup>  Výpočet: 431 miliard Kč X 0,16= <b>68,96 miliard Kč</b>	<b>69</b> miliard Kč
<b>DPPO</b>	<b>176 miliard Kč</b>  Zdroj - Finanční správa <sup>8</sup>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Jedním z mnoha způsobů daňových úniků je zaúčtování daňově neuznatelných nákladů (například fiktivní poradenské smlouvy) anebo nepřiznání skutečných příjmů.</li> </ul>	<b>17,5 %</b> - celkový objem daňových úniků dle Institutu ekonomických studií FSV <sup>9</sup> a zde <sup>10</sup>  Dle této studie mohou úniky na korporátní dani dosáhnout až 20 miliard Kč z vybraných 114 miliard Kč, což je 17,5%.  Výpočet: 176 miliard Kč X 0,175= <b>30,8 miliard Kč</b>	<b>31</b> miliard Kč

<sup>5</sup> <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

<sup>6</sup> [https://ec.europa.eu/taxation\\_customs/business/tax-cooperation-control/vat-gap\\_en](https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/tax-cooperation-control/vat-gap_en)

<sup>7</sup> <https://www.pirati.cz/snemovna/zakony/danovy-rad.html>

<sup>8</sup> <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

<sup>9</sup> <http://ies.fsv.cuni.cz/default/file/download/id/30640>,

<sup>10</sup> <https://www.pirati.cz/snemovna/zakony/danovy-rad.html>

<p><b>Daň z příjmů fyzických osob, spotřební daň + další daně</b></p>	<p><b>216 miliard Kč</b> (DPFO)</p> <p><b>161,2 miliard Kč</b> (spotřební daň)</p> <p><b>Zdroj</b> - Finanční správa <sup>11</sup> a Cevro<sup>12</sup></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Způsoby daňových úniků se v mnohém podobají DPPO, i když nezřídka k tomu dochází "jednodušším" způsobem - typicky zahrnutím daňově neuznatelných nákladů.</li> </ul>	<p>Dle studie "Odhady daňových úniků v ČR založené na analýze nezjištěné ekonomiky"<sup>13</sup> jsou celkové daňové úniky cca 5,2% HDP. V roce 2019 dosáhlo HDP 5 647,2 miliard Kč<sup>14</sup></p> <p>Celkové daňové úniky jsou tudíž= 5 647,2 x 0,052 = 293,65 miliard Kč</p> <p>Tato částka samozřejmě zahrnuje rovněž daňové úniky na DPH a DPPO. Celkové daňové úniky bez započtení daňových úniků na DPH a DPPO je tudíž <b>193,65 miliard Kč.</b></p>	<p><b>194</b> miliard Kč</p>
<p><b>Dotace neevvidované v CEDR</b> (například dotace měst, PGRLF, národní dotace MZE, SZIF - prostředky doplacené k evropským dotacím), <b>nájmy, restituce,</b></p>	<p><b>cca 200 miliard Kč</b> (odhad)</p> <p>S ohledem na to, že pořad nebyl spuštěn centrální registr dotací, je složité tuto částku přesně stanovit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Způsob vyvádění prostředků je opět stejný jako u všech dotací - prostředky se využívají na zbytečné či předražené projekty a naopak je projekty, které by za normální okolnosti získat měly. Nakonec i korupce může slušné podnikatele odradit od toho, aby se o dotace ucházeli.</li> <li>Řada projektů hrazených z evropských dotací je současně hrazena rovněž z národních dotací (například prostřednictvím SZIF).</li> <li>Ke škodám ovšem může</li> </ul>	<p><b>18%</b> - pro zjednodušení se rovněž zde předpokládá, že celková škoda způsobená korupcí je 18%</p> <p>Výpočet: 200 miliard Kč X 0,18= <b>36 miliard Kč</b></p>	<p><b>36</b> miliard Kč</p>

<sup>11</sup> <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

<sup>12</sup> <https://www.investicniweb.cz/ekonomika-politika/studie-zmenou-spotrebnych-dani-stat-mohl-ziskat-az-20-miliard-kc>

<sup>13</sup> [https://www.researchgate.net/publication/328762203\\_Odhady\\_danovych\\_uniku\\_v\\_Ceske\\_republice\\_zalozene\\_na\\_analyze\\_nezjistene\\_ekonomiky](https://www.researchgate.net/publication/328762203_Odhady_danovych_uniku_v_Ceske_republice_zalozene_na_analyze_nezjistene_ekonomiky)

<sup>14</sup> <https://www.kurzy.cz/makroekonomika/hdp/?G=3&A=2&page=1>

prodeje majetku atd..		docházet rovněž prostřednictvím nájemních smluv či prodeji majetku.		
<b>CELKEM</b>	120+15+22+41+69+31+194+36 = <b>528 miliard Kč</b>			